

UUSI TESTAMENTTI AVAUTUU, osa 47ms

LUUKKAAN EVANKELIUMI

Luukkaan evankeliumi on pidetyin ja sitä tunnetaan vähiten kaikista evankeliumeista. Ne osat, jotka ovat vain Luukkaassa, tunnetaan hyvin. Muusta osasta Luukkaasta ei paljon välitetä.

Osaamme muutamia kohtia Luukkaasta hyvin: tuhlaajapoika, laupias samarialainen, Sakkeus, Martta ja Maria, ristinryöväri ja Emmaus-tien matkaajat. Kleopas oli Jeesuksen setä, Joosefin veli. Nämä olivat Jeesuksen sukulaisia; eivät läheisiä opetuslapsia. Emmaus-tien kertomus on yksi maailman kauneimmista.

Samarian tiellä oli vain yksi majatalo, koska sillä tiellä on vain yksi lähde.

SUOLAN TULKINTOJA

MATTEUKSESSA lukee: "Te olette maan suola." Moni saarnaaja puhuu suolasta: "Se on säilytysaine, mauste." Sitä pidetään keittiötarpeena.

LUUKKAAN evankeliumissa Jeesuksella ei ollut mielessään suolan käyttö keittiössä. Luukas puhuu suolasta lannoitteena pellolla ja desifiointiaineena käymälässä.

Suola saatiin Kuolleesta merestä, jonka rannoilta se louhittiin – ja se oli täyttä potaskaa. Maan

suola ei siis ole säilöntäaine tai mauste. SEN TULEE TOIMIA YHTEISKUNNASSA

PUHDISTUSAINENA JA LANNOITTEENA, JOKA SAA HYVÄT ASIAT KASVAMAAN JA ESTÄÄ PAHOJEN LEVIÄMISEN.

LUUKAS HENKILÖNÄ

Luukas oli pakana, **pakanalääkäri**. Hän on ainut pakanakirjoittaja koko Raamatussa. Kaikki muut 39 kirjoittajaa olivat juutalaisia. Luukas oli kotoisin Antiokiasta. Se oli suurkaupunki, joka on yhä olemassa Syyriassa. Siellä Jeesuksen opetuslapset saivat ensimmäistä kertaa nimen "kristityt". Se ei ollut heidän omaa keksintöään – sen antoivat muut.

JUMALAN NIMI

Luukas ei epäröinyt käyttää sanaa "Jumala". **Juutalainen kirjoittaja ei sitä käytä.** Matteus juutalaisena ei sitä käyttänyt. Hän puhui Taivasten valtakunnasta. Luukas taas puhuu Jumalasta vapaasti.

LÄÄKÄRIN KÄDENJÄLKI

Luukas oli lääkäri. Hän piti tarkkaa kirjaa asioista. TARKAT MUISTIINPANOT OVAT MEILLE SIUNAUKSEKSI! Luukas käyttää evankeliumissaan paljon lääketieteellisiä sanoja. Pietarin anopilla oli "korkea kuume"; se on lääketieteellinen ilmaisu. On Jumalan huumorintajuja, että juuri lääkäri kertoo neitseestä syntymisen. Lääkärit ovat surullisenkuuluisia epäluuloistaan ihmeeparantumisten ja fyysisten ihmeiden suhteen. Ja Jumala valitsi lääkärin kertomaan siitä meille kaiken.

MARIA TIETOLÄHTENÄ

Luukas kaivoi Marialta esiin kaikki yksityiskohdat. Maria ei itse puhunut niistä. Hän kätki kaikki asiat sydämeensä. **”Mutta Maria kätki kaikki nämä sanat ja tutkisteli niitä sydämessään”** (Luuk.2:19).

Tarvittiin hyvä ”perhelääkäri”, joka taivutti Marian kertomaan, miten Jeesus sai alkunsa ja syntyi.

MATKAMIES

Luukas matkusti paljon. Hän oli Paavalin matkatoveri. Tiedämme hänen matkustaneen laajalti jo sen perusteella, että vain hän kutsuu Galilean merta järveksi. Hänelle se oli pitkä järvi. Sen koko oli 18 x 12 km. Kalastajille se oli meri. Luukas maailmanmatkaajana saattoi nimittää sitä järveksi.

TAITAVA KIRJOITTAJA

Luukas 15:sta meillä on ”tuhlaajapoikakertomus”. Itse asiassa se on kertomus ”tuhlaajaisästä”. Isä siinä on rahansa tuhlanut antamalla ne kahdelle pojalleen. Isä viskeli rahaa ympäriinsä. Luku 15 alkaa publikaaneilla, veronkerääjillä ja syntisillä. He syövät talossa Jeesuksen kanssa. Fariseukset ja kirjanoppineet jupisivat ulkopuolella. Tässä on asetelma. Seuraavat kaksi lukua poikivat tuosta tilanteesta ja selittävät sen.

KADONNEIDEN LUKU (15)

Ensimmäiseksi kerrotaan kadonneesta lampaasta. Lammas oli kadonnut kauas ja hän TIESI SEN. Sitten seuraa kertomus kotona kadonneesta kolikosta, joka EI TIENNYT olevansa kadoksissa. Yksi kertomus miehille ja yksi naisille. Pääkertomus on kertomus kahdesta kadonneesta pojasta. Pääpaino ei ole nuoremassa vaan vanhemmassa; hän oli pahemmin kadoksissa kuin nuorempi konsanaan. Nuorempi oli kuin kauas kadonnut lammas, JOKA TIESI OLEVANSA KATEISSA. Vanhempi oli kuin kotona kadonnut raha, joka EI TIENNYT olevansa kateissa.

TOINEN TUHLAAJA

Luvussa 16 tulee vastaan jälleen kaksi hahmoa. Ne vastaavat näitä kahta. Siellä on kertomus siitä kelmistä, jota Jeesus kehui epärehellisyydestä. Mielenkiintoista, että tässä käytetään ”samaa sanaa”. Nuorempi poika TUHLASI omaisuutensa. Myös se väärä huoneenhaltija TUHLASI isäntänsä omaisuuden.

Samoin oli se vanhempi veli, joka teki kaiken oikein. Hän oli aivan samanlainen kuin tämä rikas mies, joka ei ollut syytä mihinkään syntiin tai rikokseen, mutta päätyi helvettiin, koska hän on välinpitämätön muita kohtaan, hemmottelee itseään ja elää riippumattomana Jumalasta.

LUUKKAAN PÄÄMÄÄRÄ

Eräs Luukkaan hienoimmista teksteistä on kertomus haaksirikosta Apostolien tekojen lopussa. Se on mielenkiintoinen (mutta toisaalta tiukan asiallinen) kertomus Paavalin jännästä merimatkasta. Luukas oli kirjoittaja ja evankelista. Hän halusi voittaa ihmisiä Kristukselle. Hän oli itse tullut uskoon ja halusi koko maailman kuulevan evankeliumin. Luukas ei ollut saarnaaja, mutta hän osasi kirjoittaa. Hän käytti kirjoittamisen lahjaansa tuodakseen ihmisiä uskoon.

KENELLE KIRJOITETTIIN?

1. Koska monet ovat ryhtyneet tekemään kertomusta meidän keskuudessamme tosiksi tunnetuista tapahtumista,
2. sen mukaisesti kuin meille ovat kertoneet ne, jotka alusta asti ovat omin silmin ne nähneet ja olleet sanan palvelijoita,
3. niin olen minäkin, tarkkaan tutkittuani alusta alkaen kaikki, päättänyt kirjoittaa ne järjestyksessään sinulle, KORKEA-ARVOINEN TEOFILUS,
4. että oppisit tuntemaan, kuinka varmat ne asiat ovat, jotka sinulle on opetettu. (Luuk.1:1-4).
"Edellisessä kertomuksessani kirjoitin, oi TEOFILUS, kaikesta, mitä Jeesus alkoi tehdä ja opettaa" (Apt.1:1).

Evankeliumia ei kirjoitettu yleisesti uskosta osattomille. Se kirjoitettiin vain yhtä henkilöä varten: korkea-arvoinen Teofilus. Luukas kirjoitti nämä kaksi (evankeliumin ja Apostolien teot) vain yhtä tarkoitusta varten: SAADAKSEEN PAAVALIN VAPAAKSI OIKEUDENKÄYNNISTÄ ROOMASSA. Luukas oli Paavalin mukana Roomassa.

Jokaisessa oikeudenkäynnissä puolustuksen asianajaja haluaa tietää kaiken mahdollisen siitä, miksi vanki on vangittu. Niinpä Luukas on kirjoittanut peräti kaksiosaisen teoksen Paavalin puolustukseksi. TOINEN koskee Jeesusta, joka perusti tämän uuden uskon. Ja TOINEN Paavalia, josta tuli sen pää-äänenkannattaja. Tässä on "avain" näihin molempiin kertomuksiin. Tästä käsin sinulle avautuvat sekä Luukkaan evankeliumi että Apostolien teot.

SYTTÖMÄT SYYTETYT

Molemmissa osissa on KOLME VAKUUTUSTA SYYTTÖMYYDESTÄ – Jeesuksesta evankeliumissa ja Paavalista Apostolien teoissa. Nämä tulivat kaikki roomalaisten auktoriteettien taholta.

JEEBUS: "Pilatus sanoi ylipapeille ja kansalle: **"En minä löydä mitään syytä tässä miehessä"** (Luuk.23:4).

14. ja sanoi heille: "Te olette tuoneet minulle tämän miehen kansan yllyttäjänä; ja katso, minä olen teidän läsnäollessanne häntä tutkinut **enkä ole havainnut tätä miestä syylliseksi mihinkään, mistä te häntä syytätte,**

15. eikä Herodeskaan, sillä hän lähetti hänet takaisin meille. Ja katso, **hän ei ole tehnyt mitään, mikä ansaitsee kuoleman.**

16. Kuritettuani häntä minä siis hänet päästän." (23:14-16).

"Niin hän puhui heille kolmannen kerran: "Mitä pahaa hän sitten on tehnyt? **En ole havainnut hänessä mitään, mistä hän ansaitsisi kuoleman.** Kuritettuani häntä minä siis hänet päästän." (23:22).

PAAVALI: Samalla tavalla Apostolien tekojen lopussa roomalainen tuomari sanoo kolme kertaa Paavalista:

"ja havaitsin, että häntä syytettiin heidän lakiaan koskevista riitakysymyksistä, mutta **ettei ollut kannetta mistään, mikä ansaitsisi kuoleman tai kahleet"** (Apt.23:29).

”Minä kuitenkin huomasin, **ettei hän ole tehnyt mitään, mikä ansaitsi kuoleman**; mutta kun hän itse vetosi majesteettiin, niin minä päätin lähettää hänet sinne” (Apt.25:25).

30. Niin kuningas nousi ja maaherra ja Bernike sekä ne, jotka istuivat heidän kanssansa.

31. Ja mennessään he puhuivat keskenänsä sanoen: **"Tämä mies ei ole tehnyt mitään, mikä ansaitsi kuoleman tai kahleet"**.

32. Ja Agrippa sanoi Festukselle: "Tämän miehen olisi voinut päästää irti, jos hän ei olisi vedonnut keisariin". (Apt.26:30-32).

JUUTALAISET ONGELMANA

Kummassakaan osassa ei ole pienintäkään kitkaa Jeesuksen tai Paavalin ja roomalaisten välillä. Roomalaiset sotilaat olivat avoimempia uskomaan. Molemmat sanoivat, ettei kumpikaan ei Jeesus, eikä Paavali, joka nyt on oikeudessa ole koskaan rikkonut roomalaista lakia vastaan.

ONGELMAN AIHEUTTIVAT JUUTALAISET!

Tämä on INHIMILLINEN SYY näiden osien takana. Joka tapauksessa ”korkea-arvoinen” on JURIDINEN ARVONIMI.

Luukas sanoo: ”korkea-arvoinen Teofilus”: TÄSSÄ ON TÄMÄN MIEHEN PUOLUSTUS! Ja Luukas onnistuu – Paavali vapautettiin. Paavali saattoi jatkaa lähetystyötään siihen asti, kunnes hänet vangittiin uudelleen – ja sitten mestattiin.

TÄMÄ ON UPEA PAAVALIN PUOLUSTUSPUHEENVUORO, ja Jeesuksen, jota hän seurasi. Se esitettiin roomalaiselle oikeusistuimelle. Luukas ei tiennyt, että hänen kirjoituksensa luettaisiin 2000 vuotta myöhemmin kaikkialla maailmassa.

Väinö Hotti / David Pawson